

SIMPOZION
MARI CĂRTURARI BRAȘOVENI ÎN DOMENIUL GEOȘTIINTELOR
PROF. UNIV. LAURIAN SOMEȘAN ȘI PROF. UNIV. NICOLAE M. POPP

Cadrul generos al Muzeului „Casa Mureșenilor” a găzduit, în ziua de 29 octombrie 2010, ediția a V-a a manifestării devenită tradițională, de cinstire a unor personalități din domeniul geostiintelor afirmate în spațiul geografic al Țării Bârsei, al Brașovului, *orașul din mijlocul neamului*, după cum îl numea prof. Nicolae M. Popp, unul dintre cei omagiați. Instituției gazdă i s-au alăturat, ca de obicei, Inspectoratul Școlar al Județului Brașov și Filiala locală a Societății de Geografie din România.

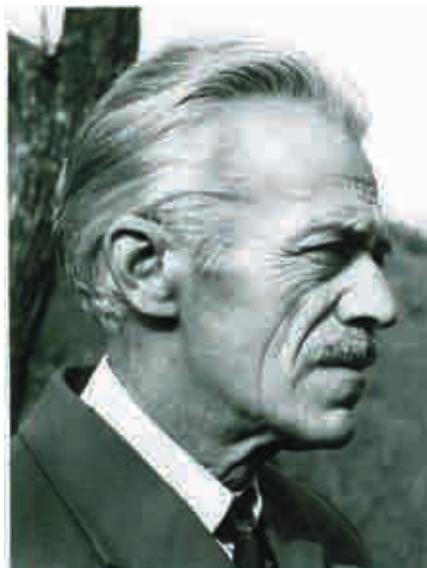
Reuniunea din acest an a fost dedicată celor doi cărturari, ale căror destine prezintă similitudini, destine începute sub cele mai promițătoare auspicii în perioada interbelică, pe când și-au desăvârșit pregătirea științifică și început afirmarea profesională. Amândoi au suferit apoi rigorile regimului totalitar comunist: au fost îndepărtați din învățământul superior, din Institutul de Cercetări Geografice al României, au cunoscut umiltoare suferințe, inclusiv regimul de detenție, fără a fi condamnați. Treptat au putut să-și pună în valoare cunoștințele și să se integreze în acel domeniu, eufemistic numit atunci, geografia aplicată, lucrând în institute de proiectări. Destinele lor se împletesc din nou în anii '60, când sunt chemați să ctitorească învățământul geografic superior sucevean și au puțința să-și continue cercetările.

În publicul numeros, avizat, atașat de aceste manifestări s-au aflat și membri ai familiilor celor omagiați, profesori și elevi.

În paginile ce urmează sunt redată comunicările expuse cu acest prilej de distinși vorbitori care au avut privilegiul de a-i fi cunoscut, de a fi colaborat cu dânsii, de a le fi călcat pe urme. Și la această ediție am beneficiat de sprijinul familiilor celor omagiați. Semnalăm, în mod special, contribuția extrem de prețioasă, cu amănunte inedite, a fiicei prof. L. Someșan, doamna dr. Maria Someșan dar și pe cea a familiei prof. N. Popp, care a distribuit, cu prilejul manifestării, volumul său autobiografic *Povestea unor generații – O saga brașoveană și alta brăileană*, pe urmele ascendențelor sale, volum apărut postum (1997).

Prof. **Laurian Someșan** (1901-1986) s-a născut în ținutul profund românesc al Bistriței ardelene, pe valea Someșului Mare. După studii temeinice la Universitatea Daciei Superioare, încununate de susținerea tezei de doctorat sub îndrumarea acad. prof. George Vâlsan, este chemat să predea la Academia de Înalte Studii Comerciale din orașul de pe Someșul Mic, instituție care, la cedarea brutală a Ardealului în 1940, va fi transferată la Brașov, oraș care-l adoptă până la sfârșitul vieții. În acei ani tulburi este vremelnice și rector al instituției. Dar în 1950 și aceasta se desființează.

Prof. **Nicolae M. Popp** (1908-1989) este legat de Brașov prin antecesorii, pe linie paternă, bunicul său, Nicolau (Niculiță) Pop (1840-1888), doctor în filosofie la Universitatea din Viena, fiind

numit profesor cu specializare în istorie și geografie și la nevoie și de limba germană. Pe parcurs a devenit conector al gimnaziului român din Groaverii Brașovului, viitorul Liceu „Andrei Șaguna”. Cu o asemenea moștenire spirituală, N.M. Popp parcurge pregătirea universitară la București, sub îndrumarea acad. prof. Simion Mehedinți și prof. Vintilă Mihăilescu, care va tutela și susținerea tezei sale de doctorat. Aici vine în contact cu prof. George Vâlsan, transferat de la Cluj la București, pe care îl va venera. Își va lua misiunea de a publica lucrările rămase în manuscris ale acestui ilustru geograf, stins prematur din viață. Urcă treptat în ierarhia universitară didactică și desfășoară o intensă activitate științifică publicistică.

Reuniunea a prevăzut și un intermezzo muzical, oferit de talentați elevi ai Liceului de Muzică „Tudor Ciortea” din Brașov.

La sfârșitul manifestării, potrivit tradiției statornicite, au fost răsplățiți elevii din județul Brașov remarcați în anul 2010 la olimpiada de geografie și alte

concursuri naționale de profil, precum și profesorii îndrumători.

Pentru ediția acestei manifestări din anul 2011 a fost propusă omagierea prof. Paul Binder, doctor în științe geografice la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, prematur dispărut (1935-1995), după o rodnică activitate didactică și științifică.

Șerban DRAGOMIRESCU